

Aktualitātes LR nodokļu sistēmā 2010.gadā

Zemkopības ministrija

Akcīzes nodoklis -esošā kārtība (1)

Lauksaimniecības produkcijas ražotājiem atmaksā akcīzes nodokli par lauksaimniecībā izmantotās zemes apstrādei izlietoto dīzeļdegvielu, rēķinot gadā 100 litru, ar nosacījumu ka pirmajā pusgadā ne vairāk kā 50 litru dīzeļdegvielas katra lauksaimniecībā izmantotās zemes hektāra apstrādei,

Akcīzes nodokļa atmaksas kārtību reglamentē Ministru kabineta 2007.gada 7.augusta noteikumi Nr.528 „Kārtība, kādā lauksaimniecības produkcijas ražotājiem atmaksā akcīzes nodokli par dīzeļdegvielu (gāzeļļu) un dīzeļdegvielu (gāzeļļu), kurai ir pievienota rapšu sēklu eļļa vai no rapšu sēklu eļļas iegūta biodīzeļdegviela” (turpmāk – Ministru kabineta noteikumi Nr.528), kas izdoti, pamatojoties uz likumā „Par akcīzes nodokli” doto deleģējumu.

VID tīmekļa vietnes www.vid.gov.lv > sadaļa “Nodokļi” > Akcīzes nodoklis
Links: <http://www.vid.gov.lv/default.aspx?tabid=8&id=181&hl=1>

Akcīzes nodoklis -esošā kārtība (2)

Akcīzes nodokļa atmaksu administrē Valsts ieņēmumu dienests (turpmāk – VID).

Lai saņemtu nodokļa atmaksu, lauksaimniecības produkcijas ražotājs iesniedz VID:

- a) iesniegumu;
- b) dokumentus, kas noformēti atbilstoši grāmatvedību reglamentējošajos normatīvajos aktos noteiktajām prasībām un apliecina dīzeļdegvielas saņemšanu un **samaksu par to**, izmantojot likumā noteiktos norēķinu veidus[1];
- c) **pašvaldības izziņu** par attiecīgajā kalendāra gadā lauksaimniecības produkcijas ražotāja īpašumā, pastāvīgā lietošanā vai nomā esošo zemes platību, kas faktiski tiek izmantota lauksaimniecības produkcijas ražošanai.

[1] Bezskaidras naudas norēķini (Likuma „Par akcīzes nodokli” 18.panta 5.daļa)

Akcīzes nodoklis -esošā kārtība (3)

1. Dokumenti iesniedzami kalendāra gadā ne biežāk kā **reizi mēnesī** un ne vēlāk kā līdz nākamā kalendāra gada 15.janvārim.
2. Lauksaimniecības produkcijas ražotājs nodokļa atmaksu var saņemt par to kalendāra gadā saņemto dīzeļdegvielu, par kuru ir samaksāts attiecīgajā kalendāra gadā, bet ne vēlāk kā līdz nākamā kalendāra gada 15.janvārim.
3. VID pārbauda minētos dokumentus un lauksaimniecības produkcijas ražotāja atbilstību likuma nosacījumiem un 30 dienu laikā pēc dokumentu iesniegšanas atmaksā nodokli par kārtējā gadā iegādāto dīzeļdegvielu atbilstoši likumā noteiktajai normai.

Akcīzes nodoklis - koncepcija (1)

ZM sadarbībā ar FM izstrādāja Koncepcijas projektu
“Koncepcija par akcīzes nodokļa atvieglojumu vai
kompensācijas mehānismu zemniekiem iegādājoties
dīzeļdegvielu”

**02.03.2010. MK izskatīja koncepcijas projektu un par
visefektīvāko risinājuma variantu apstiprināja**

Dīzeļdegvielas iegāde no akcīzes preču noliktavām
(bez akcīzes nodokļa) vai dīzeļdegvielas iegāde
degvielas vairumtirdzniecības un
mazumtirdzniecības vietās, piemērojot akcīzes
nodokļa likmi 0% apmērā

Links: <http://www.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40156483&mode=mk&date=2010-02-23>

Akcīzes nodoklis - koncepcija (2)

- Risinājuma variants ietver šādus pamatnosacījumus:

atvieglojumu var saņemt tikai par tādu lauksaimniecībā izmantojamās zemes apstrādi, kas ir pieteikta vienotā platību maksājuma saņemšanai, saskaņā ar normatīvajiem aktiem par kārtību, kādā tiek piešķirts valsts un Eiropas Savienības atbalsts lauksaimniecībai tiešā atbalsta shēma ietvaros, vai atbalstu var saņemt par patstāvīgām pļavām un ganībām vai aramzemē sētiem ilggadīgajiem zālājiem, ja nodrošināts minimālais liellopu blīvums vismaz 0,2 liellopu vienības uz vienu atbalsta tiesīgo hektāru;

Akcīzes nodoklis - koncepcija (3)

2) saņēmējs ir reģistrēts kā nodokļu maksātājs;

3) maksimālais garantētais platības daudzums, par kuras apstrādi var saņemt atvieglojumu vienā saimnieciskajā gadā, ir 800 000 hektāri. Lauku atbalsta dienests izvērtē atvieglojuma iesniegumus. Ja pieprasītais kompensācijas apmērs pārsniedz programmai pieejamo finansējumu, atbalstāmais dīzeļdegvielas apjoms tiek proporcionāli samazināts.

Akcīzes nodoklis - koncepcija (4)

1. Pretendents iesniedz pieteikumu Lauku atbalsta dienestā līdz 1.jūnijam, kurā norāda dīzeļdegvielas iegādes veidu:

a) dīzeļdegvielas iegāde no akcīzes preču noliktavas. Akcīzes nodokli nepiemēro, ja dīzeļdegviela ir iegādāta no komersantiem, kuriem ir atbilstoša speciālā atļauja (licence) darbībai ar naftas produktiem;

b) dīzeļdegvielas iegāde degvielas vairumtirdzniecības vai mazumtirdzniecības vietās, iegādājoties dīzeļdegvielu ar akcīzes nodokli 0% apmērā.

2. Lauku atbalsta dienests līdz 1.jūlijam izvērtē un pieņem lēmumu par atbalsta apjoma piešķiršanu atbilstoši attiecīgajā gadā pretendenta deklarētajām platībām.

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis (1)

Grozījumi attiecībā uz nodokļa likmēm

Likuma 15.pants ir izteikts jaunā redakcijā un paredz šādas iedzīvotāju ienākuma nodokļa likmes:

- (1) vispārējā nodokļa likme ir paaugstināta no 23 procentiem uz 26 procentiem;
- (2) nodokļa likme ienākumam no saimnieciskās darbības ir paaugstināta no 15 procentiem uz 26 procentiem;**
- (3) nodokļa likme ienākumam no kapitāla, kas nav kapitāla pieaugums, ir 10 procenti;
- (4) nodokļa likme kapitāla pieaugumam ir 15 procenti;
- (5) ienākumiem no fiziskās personas īpašumā esoša augoša meža atsavināšanas izciršanai un tajā iegūto kokmateriālu atsavināšanas tiek piemērota 10 procentu nodokļa likme, ja gūtais ienākums nav kvalificējams kā ienākums no saimnieciskās darbības.

VID tīmekļa vietnes www.vid.gov.lv > sadaļa “Nodokļi” > Iedzīvotāju ienākuma nodoklis

Links: <http://www.vid.gov.lv/default.aspx?tabid=8&id=38&hl=1>

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis (2)

(1) No 4000 uz 2000 latiem ir samazināta taksācijas gadā neapliekamo ienākumu summa ienākumiem no lauksaimnieciskās ražošanas un lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanas.

(2) **apliekamā ienākuma aprēķinā** ir iekļaujamas summas, kas izmaksātas kā valsts atbalsts lauksaimniecībai vai Eiropas Savienības atbalsts lauksaimniecībai un lauku attīstībai.

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis (3)

(3) Likumā ir iestrādāts pārejas periods. Saskaņā ar likuma pārejas noteikumu 54.punktu, vienoto platību maksājumu summas, kas piešķirtas par 2009.gadu kā valsts atbalsts lauksaimniecībai vai ES atbalsts lauksaimniecībai un lauku attīstībai, bet izmaksāts pēc 2009.gada 31.decembra, nav iekļaujamas maksātāja apliekamajā ienākumā.

ZM ierosināja FM pārejas noteikumu 54.punktu piemērot šādā redakcijā:

Atbalsta summas, kas piešķirtas par 2009.gadu kā valsts atbalsts lauksaimniecībai vai ES atbalsts lauksaimniecībai un lauku attīstībai, bet izmaksāts pēc 2009.gada 31.decembra, nav iekļaujamas maksātāja apliekamajā ienākumā.

Grozījumi likumā attiecībā uz ienākumu no saimnieciskās darbības

Fiziskās personas darbība kvalificējama kā saimnieciskā darbība, ja tā atbilst vienam no šādiem kritērijiem:

- 1) darījumu regularitāte un sistemātiskums (trīs un vairāk darījumi taksācijas periodā vai pieci un vairāk darījumi trijos taksācijas periodos);
- 2) ieņēmumi no darījuma pārsniedz 10 000 un vairāk latu taksācijas gadā, izņemot ienākumus no personīgā īpašuma atsavināšanas;
- 3) darbības ekonomiskā būtība vai personas īpašumā esošo lietu apjoms norāda uz sistemātisku darbību ar mērķi gūt atlīdzību.

(likuma 11.panta 1.³daļa)

Reģistrēšanas

- (1) Nereģistrēties VID kā saimnieciskās darbības veicējs var arī maksātājs, gūstot ienākumu no kustamas lietas atsavināšanas, kas atbilst tikai 11.panta 1.³daļas 2.punktam (ieņēmumi no darījuma pārsniedz 10 000 un vairāk latu taksācijas gadā), ja tam nerodas saimnieciskās darbības izdevumi vai tie ir nebūtiski.
- (2) Maksātāji, kas no piemājas saimniecības vai personīgās palīgsaimniecības gūst ienākumu, kurš nepārsniedz 2000 (iepriekš – 4000) latus gadā, var neregistrēties kā saimnieciskās darbības veicēji.
(likuma 11.panta 12. un 13.daļa)

Ar 01.12.2009. grozījumiem likumā “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli”
(stājas spēkā ar 01.01.2010.)

likuma 8.pants tika papildināts ar jaunu
2.³ daļu

MK 2009.gada 28.decembra noteikumi Nr.1666

**“Kārtība, kādā ar iedzīvotāju ienākuma nodokli
apliek labumu, kas gūts, izmantojot darba
devēja vieglo pasažieru automobili personīgām
vajadzībām”**

*Publicēti 2009.gada 30.decembra laikrakstā
“Latvijas vēstnesis” Nr.205 (4191)
un stājas spēkā ar 2010.gada 1.janvāri*

Links: <http://www.vid.gov.lv/default.aspx?tabid=8&id=38&hl=1&oid=5540&otype=11>

Labuma guvējs šo noteikumu izpratnē ir:

1. darbinieks;
2. kapitālsabiedrības īpašnieks, personālsabiedrības biedrs, kooperatīvās sabiedrības dibinātājs, biedrības vai nodibinājuma dibinātājs, valdes vai padomes loceklis;
3. persona, kas pilda dienesta vai amata pienākumus valsts pārvaldes institūcijā;
4. persona, kas pilda pienākumus vēlētajā valsts pārvaldes institūcijā vai citā amatā;
5. persona, kas pilda pienākumus amatā, kurā persona iecelta, pamatojoties uz Saeimas, Ministru kabineta vai pašvaldības domes lēmumu;
6. šeit minēto personu ģimenes locekļi.

Noteikumi neattiecas uz:

1. operatīvajiem transportlīdzekļiem;
2. vieglajiem taksometriem;
3. militārajiem transportlīdzekļiem;
4. reprezentatīvo vieglo automobili (likuma "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" izpratnē);
5. zemnieka vai zvejnieka saimniecību automobiļiem;
6. to fizisko personu – saimnieciskās darbības veicēju – automobiļiem, kuru pamatlīdzekļu nolietojumu nosaka saskaņā ar likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 11.5 pantu (pašnodarbinātas personas).

Labums, kas gūts, izmantojot darba devēja vieglo pasažieru automobili personīgajām vajadzībām (neatkarīgi no nobraukto kilometru skaita) ir:

1. **40 latu mēnesī** – elektromobiļiem un automobiļiem ar motora darba tilpumu līdz 1 500 cm³ (ieskaitot);
2. **70 latu mēnesī** – automobiļiem ar motora darba tilpumu no 1 501 cm³ līdz 2 500 cm³ (ieskaitot);
3. **100 latu mēnesī** – automobiļiem ar motora darba tilpumu no 2 501 cm³ līdz 3 500 cm³ (ieskaitot);
4. **150 latu mēnesī** – pārējiem automobiļiem, tai skaitā automobiļiem, kuriem motora darba tilpums nav uzrādīts 7.punktā minētajos dokumentos.

Uzņēmuma ienākuma nodoklis (1)

Paliek spēkā norma likumā „Par uzņēmuma ienākuma nodokli”, kas nosaka:

- ka ar nodokli apliekamo ienākumu samazina par summām, kas izmaksātas subsīdiju veidā, kā valsts atbalsts lauksaimniecībai vai Eiropas Savienības atbalsts lauksaimniecībai un lauku attīstībai.
- ka nodokļa maksātājiem ir tiesības piemērot uzņēmumu ienākuma nodokļa atlaidi, 10 latu apmērā, par katru lauksaimniecībā izmantojamās zemes hektāru.

VID tīmekļa vietnes www.vid.gov.lv > sadaļa “Nodokļi” > Uzņēmuma ienākuma nodoklis

Links: <http://www.vid.gov.lv/default.aspx?tabid=8&id=169&hl=1>

Iespējamā pārreģistrācija no IIN uz UIN

Saskaņā ar Gada pārskatu likuma 1.panta 2.daļu. Gada pārskatus (līdz ar maksāt UIN) var sniegt tikai tādi individuālie uzņēmumi, zemnieku un zvejnieku saimniecības, kuru apgrozījumus (ieņēmumi) no saimnieciskajiem darījumiem iepriekšējā gadā pārsniedz 200 000 latu.

Nekustamā īpašuma nodoklis (1)

Arī turpmāk likumā „Par nekustamā īpašuma nodokli” tiek saglabāta norma, kas paredz, ka ar nekustamā īpašuma nodokli neapliek ēkas un inženierbūves, kuras izmanto tikai lauksaimnieciskajai ražošanai, kā arī saimnieciskās darbības veikšanai paredzētās uzceltās vai rekonstruētās ēkas — vienu gadu, skaitot no nākamā mēneša kopš to nodošanas ekspluatācijā. Ja saimnieciskā darbība uzsākta ēkas daļā (telpu grupā) pirms visas ēkas nodošanas ekspluatācijā, tad vienu gadu, skaitot no nākamā mēneša kopš ēkas daļas (telpu grupas) nodošanas ekspluatācijā.

Nekustamā īpašuma nodokļa likme ir 1.5% no kadastrālās vērtības (agrāk bija 1%), saglabājot 25% nodokļa pieauguma ierobežojumu pašreiz esošajiem nodokļa objektiem līdz 2010.gada beigām.

VID tīmekļa vietnes www.vid.gov.lv > sadaļa “Nodokļi” > Nekustamā īpašuma nodoklis

Links: <http://www.vid.gov.lv/default.aspx?tabid=8&id=173&hl=1>

Nekustamā īpašuma nodoklis (2)

Likuma “Par nekustamā īpašuma nodokli” 3.panta

(1¹) Ar nekustamā īpašuma nodokļa papildlikmi 1,5 procentu apmērā apliek neapstrādātu lauksaimniecībā izmantojamo zemi, izņemot zemi, kuras platība nepārsniedz vienu hektāru vai kurai normatīvajos aktos ir noteikti lauksaimnieciskās darbības ierobežojumi.

Definīcija

Likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli” 3.panta 8.punkta izpratnē neapstrādāta lauksaimniecībā izmantojama zeme ir lauksaimniecības zeme, kuru neizmanto lauksaimniecības produktu ražošanai vai audzēšanai, ieskaitot ražas novākšanu, dzīvnieku ganīšanu un turēšanu lauksaimniecības nolūkiem, vai kura netiek uzturēta labā lauksaimniecības un vides stāvoklī.

Pašlaik Zemkopības ministrijai **ar citām institūcijām** notiek Ministru kabineta noteikumu projekta “**Kārtība, kādā nosaka un apseko neapstrādātās lauksaimniecībā izmantojamās zemes platību**” saskaņošana un šobrīd vienošanās par risinājumu vēl nav panākta!

Par pievienotās vērtības nodokli (1)

- (1) palielinājās pievienotās vērtības nodokļa (PVN) kompensācijas apmērs lauksaimniekiem no 12% uz 14% no piegādātās lauksaimniecības produkcijas vērtības.
- (2) Ir pagarināts PVN nomaksas termiņš valsts budžetā – no 15 dienām uz 20 dienām pēc taksācijas periodā beigām.
- (3) Noteikta īpaša PVN maksāšanas kārtība un priekšnodokļa atskaitīšanas kārtība („kases princips”) mikrouzņēmumiem un apliekamām personām, kurai iepriekšējā taksācijas gadā ar nodokli apliekamo darījumu vērtība ir sasniegusi vai pārsniegusi 70 000 latu vai kura ir lauksaimniecības produkcijas ražotājs vai lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība, attiecībā uz noteiktām lauksaimniecības produktu piegādēm.

VID tīmekļa vietnes www.vid.gov.lv > sadaļa “Nodokļi” > Pievienotās vērtības nodoklis

Links: <http://www.vid.gov.lv/default.aspx?tabid=8&id=177&hl=1>

Par pievienotās vērtības nodokli (2)

- (4) Precizētas normas par PVN taksācijas periodu (t.i., noteikti PVN taksācijas periodi atkarībā no apliekamo darījumu vērtības pirmstaksācijas gadā vai darījuma veida).
- (5) Tiek ieviesta jauna, pilnveidota pārmaksātā PVN atmaksas sistēma, kas attieksies uz pārmaksāto PVN summu, kas izveidojusies sākot ar 2010.gada 1.jūliju.
- (6) Pieņemti jauni noteikumi, kas nosaka PVN deklarācijas par taksācijas periodu un tās pielikumu veidlapu paraugus, kā arī to aizpildīšanas un iesniegšanas kārtību. Deklarācija un tās pielikumi ir aizpildāmi un iesniedzami saskaņā ar šiem noteikumiem, sākot ar 2010.gada februāri.

Pavaddokumenti

(1) sākot ar 2010.gada 1.janvāri spēku zaudēja MK noteikumi Nr.1038 „Noteikumi par pavadzīmēm ar Valsts ieņēmumu dienesta piešķirtiem numuriem”.

Saistībā ar pavadzīmju ar VID piešķirtiem numuriem atcelšanu noteikts, ka PVN rēķinā viens no rekvizītiem ir vienas vai vairāku sēriju kārtas numurs, kas unikāli identificē rēķinu, un ievieš jaunu pārskatu par iekšzemē piegādātajām precēm un sniegtajiem pakalpojumiem.

***Paldies par uzmanību
un veiksmīgu dienu!***

**Prezentāciju sagatavoja
Jūlija Travina
Lauku attīstības atbalsta departamenta
Valsts atbalsta plānošanas nodaļas
vecākā referente
E-pasts: Julija.Travina@zm.gov.lv
Tālr. 67027216
Zemkopības ministrija**

